

Eidah Charedit
Oct. 27, 2002

1) Waiting 90 Days

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף מא עמוד א

מתני'. היבמה לא תחלוץ ולא תתייבם - עד שיש לה שלשה חדשים. וכן כל שאר הנשים לא יתארסו ולא ינשאו - עד שיהו להן שלשה חדשים. אחד בתולות ואחד בעולות, אחד גרושות ואחד אלמנות, אחד נשואות ואחד ארוסות; רבי יהודה אומר: הנשואות יתארסו, והארוסות ינשאו, חוץ מן הארוסות שביהודה, מפני שלבו גס בה; ר' יוסי אומר: כל הנשים יתארסו, חוץ מן האלמנה, מפני האיבול.

2) More conversions

שו"ת מנחת יצחק חלק ז סימן צ

בענין משודכת חרדית שנודע שאינה בת ישראל, האם יודיעו לה שצריכה טבילה לגירות. בס"ד יום א' ער"ח אייר תשל"ז לפ"ק י"ד למנב"י עיה"ק ירושלים ת"ו. שוכט"ס א"כ הרה"ג חריף ובקי בחדרי תורה צנא מלא ספרא חו"ש וכו' כ"ש מוה"ר משה זאב זארגער שליט"א מו"צ מטעם העדה החרדית פעה"ק ת"ו אחדשה"ט. ע"ד השאלה אשר באה לפניו בישראל שנשא נכרית רח"ל אחרי המלחמה שעברה בעוה"ר ונולד לו ממנה בת ובשעת לדתה מתה הנכרית והוא חזר בתשובה ונשא ישראלית שומרת תורה ומצוות כהוגן והבת נתגדלה באוירה חרדית ביותר והיא יראת שמים בתכלית אבל אינה יודעת כלל ממוצאה, וכעת נתארסה, אבל לא טבלה עדיין כדין גרות כלל, ואומרים קרובי ומכירי שאם יודיעו לה שצריכה לטבול, חוץ ממה שיש לחוש לביטול השידוך, היא רגשנית מאד ויזיק לה לבריאתה מאד עכ"ת השאלה.

וכ"ת כתב בזה מגילה עפה י"ב עמודים, ומקורה הערה מש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים בכל המסתעף בהלכה זו, אמנם מחמת גודל הטירדא אי אפשר לי לירד במצולות ים התלמוד בזה, ואומר רק אלו בא המעשה לידי הייתי מקפיד להודיעה ולקבל עלי' עול מצוות הכל כדת וכדין, ולא עוד אלא בנוגע להשידוך יש להודיע גם להחתן, דבלתי זאת יש לחוש למקח טעות, דאין לך מום גדול מזה, אפילו בנתגיירה כראוי, ומכ"ש אם יהי' לה רק גרות שבדיעבד.

ובמה דסיימתי אפתח, כי כן מפורש בתשו' מהרי"ט (ח"ב סי' מ"ט), בעובדא שהיתה שנכלל בה גם כמעט ממש כנדון דידן, היינו באחד שבא בקשר שידוכין ונשבע לישא אותה ונתודע שאביה המיר ברומא ונשא זרה (היינו נכרית) ושהה עמה כמה שנים ומתה בזרותה וזאת הבת אשר נולדה בזרות מן הזרה ההיא, באופן שאינה בתו, אלא בת הזרה ההיא, אמנם שם ה"י עוד כמה פגמים, וכאשר הגיע לפגם הנ"ל, כתב מהרי"ט בזה"ל, גם בטענה השנית שאמרנו פלוני המיר ונשא זרה וזאת בתה ההיא, ודאי בתך הבאה מן הזרה אינה קרוי' בתך אלא בתה כדאמרינן בס"פ האומר, ובעשרת השבטים אמרינן לא זזו משם עד שעשאו עכו"ם גמורים שנאמר בד' בגדו כי בנים זרו ילדו ואפילו אם נתגיירה לא מיקרי זרעו ואינה פוטרת מן היבום, ופגומה מקריא, דגר פגום ממזר ונתין כדתנן בשלהי הוריות ממזר קודם לנתין נתין קודם לגר, ומפרש בירושלמי שזוה בא מטפה כשירה וזה בא מטפה פסולה, כ"ש זו שתחילתה מביאה אסורה, ועוד מפני פגם אביה שהקדיח תבשילו ברבים ופרק עול הפר ברית אין לך פגם גדול אע"פ שעכשיו חזר בתשובה מ"מ פגם משפחה הוא וכו' עכ"ל, וסיים שם והעולה מדברינו שרשאי ת"ח זה לישא אשה ההוגנת לו ואפילו התרה לשבועתו אינו צריך, לרווחא דמילתא יהי' נשאל בפני ג' ויתירו לו עכ"ל.

והנה אף שכאמור ה"י שם גם פגמים אחרים, מ"מ כפי הנראה מדבריו כל או"א כדאי לעצמו עיי"ש. וביותר אם ישאר הדבר בסוד והעלמה כמה מכשולות יכולים לבוא מזה וכאשר מבואר בספרי (ח"א סי' קל"ו), ועוד הרבה מזה בספרי (ח"ב סי' קט"ו וח"ג סי' צ"ט וח"ד סי' מ"ט), ומן המותר להכפיל הדברים כי הכל מבואר שם בראיות מספרי הפוסקים ר"א עיי"ש.

וכ"ז אף אם ל"ה חשש בהגרות עצמו, אבל באמת יש חשש גם בהגרות אף שטבלה כ"פ לנדתה בלי ידיעה שהיא נכרית, וצריכה טבילה לגרותה, וגם אף שמקיימה כל המצוות בלי ידיעתה שנולדה נכרית, והנה כ"ת האריך בשייכות לדין ב"ד ולילה ובשיטות הפוסקים בזה אם הוי לעיכובא אף בדיעבד, והביא מספרי (ח"א סי' קכ"א וקכ"ב), אבל בלא נודע לה כלל שהיא נכרית, יש בזה עוד מה שכתבתי בספרי (ח"ג סי' צ"ט אות י"ג - ב') דפשיטא שצריכים להודיע להילד המאומץ קודם שנתגדל שהוא גר, דאל"כ הלא אף שנוהג מנהג יהדות, מ"מ כשיתודע אח"כ שהוא גר יוכל עוד למחות, דדוקא אם ידע שהוא גר, ולא מיחה אחר שנתגדל, ונהג מנהג יהדות שוב לא יוכל למחות, אבל אם לא ידע שהוא גר, בודאי יוכל למחות כשיתודע דאפשר לו לומר מה שלא מחיתי מקודם ה"י מחמת שחשבתי שאני יהודי מלידה, וא"כ שוב יש לחוש למה שחששו בש"ס ופוסקים שמא ימחה, דל"ש מה שאמרנו כיון שגדל שעה אחת ולא מיחה וכו' - ועוד י"ל לשיטת התוס' (בסנהדרין ס"ח ע"ב), דמה שנוהג מנהג יהדות כשנתגדל הוי קבלת המצוה שלו, א"כ אם עושה מחמת שסובר שנולד יהודי, י"ל דהוי קבלה בטעות כמבואר בספרי (ח"א סי' ל"ו) עיי"ש.

לכן מכל הנהג טעמי לא הייתי מתירה להנשא בלתי להודיע לה שהיא נכרית ולגיירה כדת וכדין בקבלת עול מצות לפני ב"ד ולטבלה בפני ב"ד של ג', והאיך יתנהלו הב"ד בטבילת גיורת עלי' בספרי (ח"ד סי' ל"ד) מזה.

כל הנ"ל כתבתי בקיצור נמרץ אף שבדאי ה"י רצוני לפלפל גם בדבריו אשר האריך הרחיב הדבור לבאר את שיטות הפוסקים בענינים אלו, ואף גם אשר בעת עברי ראיתי דברים הכדאים להעמיק בהם, אך מה אעשה שאין עתי עמי לעשות הכל כרצון חפצי ואתו הסליחה. והנני בזה דושה"ט וחותרם בכל חותמי ברכות. יצחק יעקב ווייס.

שו"ת מנחת יצחק חלק ז סימן צא

בענין נכרי הדר עם ישראלית ורוצה להתגייר האם יש להקל בימי הבחנה. בס"ד ירושלים עה"ק ת"ו יום ד' תצוה תשל"ז לפ"ק. שוכט"ס א"כ ידידי הרב הגאון מוה"ר משה זאב הלוי פאללאק שליט"א מלפנים אבדק"ק גרוו"ד יצ"ו. אחדשת"ה כמשפט. יקרתו הגיעני, בדבר הגרות לנכרי שנשא ישראלית ויש לו בן ובת ממנה, ובודאי עשיתם דבר גדול מה שהכנסתם את הבן תחת כנפי השכינה, וטבלתם אותו ג"כ לחומרא לשם גרות, לחוש לשיטת רש"י, אף דרוב הפוסקים ס"ל דא"צ גרות, ועכשיו רצונו של הנכרי אביו להתגייר, וקיבל על עצמו להיות שומר שבת כהלכתו, ולשמור טהרת המשפחה, ובביתם גלאט כשר, והאשה לבשה שייטעל/פאה נכרית/ ככל המבואר בדברי כת"ה, והשאלה אם לקבלו, וגם באם יש להמתין ימי הבחנה, וכת"ה צדד לקבלו מכל הטעמים המבוארים בדבריו שם, וגם להקל בימי הבחנה, כי רוב הפוסקים נכרי ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר, אין מקום להבחנה, וכיב"ז הביא מתשו' אגרות משה שהקיל בנתגיירו הוא ואשתו ופרסה נדה קודם הגיור, וא"א לעשות הבחנה, ובנד"ד אפשר עוד לבדקה ע"י רופא מומחה אם אינה מעוברת, וכגוונא דאיתא בחת"ס (א"ע ח"ב ס' קכ"ו) בנשא אלמנה בשוגג בתוך ימי הבחנה מתירה אחר צ"ב יום ע"י בדיקה עכת"ד.

הנה בנוגע לעיקר הגרות שיש כאן משום ב' דברים, א' משום דין נטען, ב' משם גרות לשם אישות, שחשו הרבה לזה בתשו' יד רמה (להגר"מ פוקס ז"ל אבד"ק גוו"ד) א"ע ס' י"א, ובת' לבושי מרדכי א"ע ס' ל"ח, מ"מ נודע דיש מקילים היכא דלפי עיני הב"ד יקיים מה שקיבל על עצמו קיום המצוות, ובנד"ד מטעמים המבוארים בדברי כת"ה, יש על מי לסמוך לקבלו, ואם כת"ה בצירוף הב"ד של ההתאחדות מסכימים לקבלו גם אני מצטרף עמכם.

אמנם בנוגע לימי הבחנה קשה להקל, דאף דלרוב הפוסקים הולד א"צ גיור, אבל בתו שהיתה הורתו שלא בקדושה פסולה לכהונה, כדאיתא בש"ע (א"ע ס' ד' סי"ט), והנולדת אח"כ כשרה לכהונה, דדינה כמו גר שנשא ישראלית דבתו כשרה לכהונה כדאיתא שם א"ע/ (ס' ז' סעי' כ"א), כיון שהורתה ולידתה בקדושה, ע"י שם ב"ש (מ"ב), והרי אף להב"ש שם (ס' ד' ס"ק ט"ו), דחולק על הטו"ז (יו"ד ס' קצ"ו) וס"ל דבנדה א"צ הבחנה, הוא משום דאין בתה פגומה לכהונה עיי"ש, משא"כ בנד"ד כנ"ל, וממילא גרע עוד מנתגיירו שניהם דפסולה בתם לכהונה אף אחרי הגירות, כדאיתא שם (ס' ז' סעי' כ"א) עיי"ש, ואף בחשש שתצא לתרבות רעה, ע"י בת' ביי"צ (א"ע ח"א ס' ס') מה שציידד לענין הבחנה, וציניתי לדבריו בספרי (ח"ו סוס"י ק"ו) עיי"ש, אבל חוששני מאד דאם בר הכי הוא, האיך אפשר להיות בטוח שיקיים מה שקיבל עליו. ולכם משפט הכרעה בנדון זה.

והגני להודות על ברכותיו ולעומתו אענה ואומר שלו' רב ואברך את כת"ה וכל הנלוים אליו בברכת שמחת פורים והימים האלה יהיו נזכרים ונעשים לטובה ולישועה כלליית בביאת גוא"צ בבי"א. ידידו דושת"ה וחותרם בכל חותמי ברכות. יצחק יעקב ווייס.